

Slovenský metrologický inšpektorát

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2010

marec 2011

Predkladá: Ing. Alfonz Cocher
riaditeľ

O B S A H :

1.	Identifikácia organizácie	2
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie.....	3
	2.1. Poslanie	3
	2.2. Strednodobý výhľad organizácie	4
	2.3. Personálne plány	4
	2.4. Plánované použitie finančných prostriedkov	5
3.	Činnosť organizácie.....	5
	3.1. Hlavná činnosť	5
	3.2. Štátny metrologický dozor	6
	3.3. Zhrnutie najčastejšie porušovaných ustanovení zákona	10
	3.4. Správne konanie	10
	3.5. Blokové pokuty	12
	3.6. Exekučné konanie	13
	3.7. Sťažnosti a podnety	13
	3.8 Hlavné skupiny užívateľov výstupov	14
	3.9. Medializácia činnosti inšpektorátu	14
4.	Hospodárenie	14
	4.1 Rozpočet	14
	4.2 Závazné ukazovatele	15
	4.3 Čerpanie rozpočtu	15
	4.4 Príjmy	17
	4.5 Pohľadávky, záväzky	19
	4.6 Majetok	20
	4.7 Sociálny fond	21
5.	Personálne otázky	21
	5.1 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	22
	5.2 Informačný systém	22
6.	Ciele a prehľad ich plnenia.....	23
7.	Spolupráca s inými organizáciami	23
8.	Hodnotenie vývoja organizácie.....	24

1. Identifikácia organizácie

Názov:	Slovenský metrologický inšpektorát
Sídlo:	Štefanovičova 3, 811 04 Bratislava
IČO:	30 814 502
DIČ:	2020918075
Zriaďovateľ:	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
Forma hospodárenia:	rozpočtová organizácia
Riaditeľ:	Ing. Alfonz Cocher
Kontakt:	Tel/fax 02/5262 2722 alebo 02/5262 2723 e-mail: smi@smi.sk
Pracoviská:	Bratislava, Geologická 1, 821 06 Tel/fax: 02/40203665 (3667), e-mail: pavol.suster@smi.sk Nitra, Kmeťkova č. 3, 949 01 Tel/fax: 037/6522 360, e-mail: jana.slovakova@smi.sk Banská Bystrica, Trieda SNP 75, 974 01 Tel/fax: 048/4151 042, e-mail: katarina.sokolova@smi.sk Košice, Moyzesova 18, 040 01 Tel/fax: 055/6786 248, e-mail: gabriela.leskova@smi.sk
Hlavná činnosť:	metrologický dozor a dohľad

Slovenský metrologický inšpektorát (ďalej len „inšpektorát“) bol zriadený Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) podľa § 28 zákona NR SR č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení zákona NR SR č. 159/1993 Z. z. a zákona NR SR č. 325/1993 Z. z. zriaďovacou listinou č. 365/93 dňa 30. decembra 1993 ako štátna rozpočtová organizácia so sídlom v Bratislave. Slovenský metrologický inšpektorát je v zmysle § 30 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrológii“) orgánom štátnej správy pre oblasť metrológie. Podľa § 33 ods. 5 zákona o metrológii plní aj funkciu orgánu dohľadu v oblasti meradiel v zmysle zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody (ďalej len „zákon o posudzovaní zhody“).

Vysvetlenie niektorých pojmov:

Určené meradlo je meradlo určené na metrologickú kontrolu alebo posúdenie zhody.¹⁾ O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie napr. pri meraniach v obchodných vzťahoch, na určovanie ceny pri priamom predaji verejnosti, na účely výpočtu cla, taríf, daní pokút, poistenia, pri ochrane zdravia, bezpečnosti, majetku a životného prostredia, pri príprave spotrebiteľsky balených výrobkov.

Posúdenie zhody je zisťovanie, či skutočné vlastnosti určeného meradla zodpovedajú ustanoveným technickým požiadavkám na určené meradlo. Zisťovanie sa vykonáva príslušným stanoveným postupom posudzovania zhody.

Uvedenie meradla na trh moment, keď meradlo prvýkrát prechádza odplatne alebo bezodplatne z etapy výroby alebo dovozu do etapy distribúcie alebo do etapy používania, či už je určené pre potreby iných osôb alebo pre vlastnú potrebu.

Metrologická kontrola sa uskutočňuje pred uvedením meradla na trh (schválenie typu a prvotné overenie alebo posúdenie zhody) a počas jeho používania (následné overenie). Metrologickú kontrolu vykonáva Slovenský metrologický ústav a vo vymedzenom rozsahu určená organizácia a autorizované osoby.

Overovacia značka je značka potvrdzujúca, že meradlo vyhovelo pri overení. Overenie meradla pozostáva zo skúšky meradla a potvrdenia jeho zhody so schváleným typom a s technickými a metrologickými požiadavkami.

Zabezpečovacia značka je značka určená na zabezpečenie meradla proti neoprávnenému zásahu do meradla, ktorý môže ovplyvniť jeho metrologické charakteristiky.

Značka montážnika je značka určená na zabezpečenie meradla po vykonanej montáži proti neoprávnenej demontáži meradla alebo jeho častí.

Spotrebiteľsky balený výrobok je výrobok určený na predaj vložený do obalu bez prítomnosti konečného spotrebiteľa, na ktorom má vyznačené menovité množstvo a ktoré nemôže byť zmenené bez otvorenia alebo viditeľného porušenia obalu.

Označené spotrebiteľské balenie je spotrebiteľské balenie označené značkou „e“. Označiť spotrebiteľské balenie značkou „e“ môže baliareň alebo dovozca len ak spĺňa požiadavky zákona o metrológii.

Uvedenie spotrebiteľsky baleného výrobku na trh moment, keď výrobok prvýkrát prechádza odplatne alebo bezodplatne z etapy balenia alebo dovozu do etapy distribúcie.

Autorizovaná osoba je podnikateľ alebo iná právnická osoba vykonávajúca overovanie určených meradiel alebo úradné meranie na základe oprávnenia (rozhodnutia o autorizácii) udeleného Úradom.

Registovaná osoba je podnikateľ, ktorého predmetom činnosti je oprava alebo montáž určených meradiel alebo balenie alebo dovoz označených spotrebiteľských balení, ktorému bolo Úradom vydané rozhodnutie o registrácii na základe jeho prihlášky.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1. Poslanie

Poslaním inšpektorátu je významne sa podieľať na zabezpečení jednotnosti a správnosti meraní v Slovenskej republike. Svojou činnosťou inšpektorát zabezpečuje predovšetkým ochranu verejného záujmu, ochranu oprávnených záujmov obyvateľov, v neposlednom rade i ochranu podnikateľských subjektov, ktorí svoju činnosť vykonávajú zodpovedne.

Najdôležitejšou činnosťou inšpektorátu je štátny metrologický dozor – kontrola nad plnením ustanovení zákona o metrológii.

Kontroluje dodržiavanie povinností orgánmi štátnej správy, výrobcami a dovozcami určených meradiel, servisnými organizáciami, používateľmi určených meradiel, baliarňami a dovozcami spotrebiteľsky balených výrobkov s cieľom naplniť ciele tohto zákona.

¹⁾ § 12 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody

Inšpektorát ako orgán štátnej správy pre výkon metrologického dozoru súčasne plní funkciu orgánu trhového dohľadu v oblasti meradiel uvádzaných na trh podľa zákona o posudzovaní zhody.

Okrem kontrolnej činnosti dôležitou súčasťou inšpektorátu je správne konanie. Inšpektorát ako správny orgán postupuje v konaní v zmysle Správneho poriadku. Je povinný chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Ďalšou dôležitou súčasťou činnosti inšpektorátu je vybavovanie podnetov a sťažností občanov ako i vybavovanie postúpení od iných orgánov štátnej správy za oblasť metrológie.

Činnosť inšpektorátu, t.j. jeho kontrolná činnosť a riešenie podnetov a sťažností v značnej miere ochraňuje spotrebiteľa nielen z hľadiska určovania ceny pri priamom predaji (napr. v obchodoch hmotnosť naváženého tovaru, v reštauráciách objem nalievaných nápojov), v obchodných vzťahoch (množstvo spotrebovanej studenej a teplej úžitkovej vody, tepla, elektriny, plynu, množstvo načerpaných pohonných hmôt a celý rad ďalších meraní), ale aj z pohľadu ochrany zdravia (napr. meranie tlaku krvi, vyšetrenie sluchu, príprava liekov v lekárnach). Kontrolná činnosť má vplyv aj na ochranu životného prostredia (merania pri množstve vypúšťaných odpadových vôd), bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (používanie tachografov v nákladných motorových vozidlách a v autobusoch).

2.2. Strednodobý výhľad organizácie

Inšpektorát sa zameria v budúcnosti na:

- zabezpečovanie úloh vyplývajúcich z jeho hlavnej činnosti a poslania,
- udržanie si vo vzťahu k partnerom a verejnosti vysoký stupeň dôveryhodnosti a spoľahlivosti,
- vytváranie priaznivého pracovného prostredia a zabezpečovanie prehĺbovania kvalifikácie zamestnancov prostredníctvom odborných školení, nakoľko najpodstatnejším zdrojom organizácie sú zodpovední a kompetentní zamestnanci,
- aktívnu spoluprácu s organizáciami rezortu a s ostatnými orgánmi štátnej správy,
- rozvíjanie spolupráce s organizáciami verejnej správy v oblasti spoločných kontrol,
- prezentovanie verejnosti výsledky svojej činnosti.

V nasledujúcich rokoch sa kontrolná činnosť inšpektorátu zameria na:

- dozor v oblasti používania kalibrovaných meradiel najmä v zdravotníctve a v stavebníctve,
- kontrolu meradiel uvedených na trh pod Nariadením vlády č. 294/2005 Z. z. o meradlách a Nariadenia vlády č. 572/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zdravotníckych pomôcok (s meracou funkciou),
- kontrolu zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch,
- kontrolu autorizovaných osôb tak, aby bola u každej z nej vykonaná kontrola minimálne raz za tri roky,
- kontrolu registrovaných osôb.

2.3. Personálne plány

Inšpektorátu na rok 2011 bol stav zamestnancov stanovený na počet 16 tak ako aj v roku 2010. Inšpektorát si uvedomuje potrebu neustáleho vzdelávania a odborného rastu svojich zamestnancov. Hlavným zámerom preto zostáva zvyšovanie a prehĺbovanie kvalifikácie zamestnancov s cieľom dosahovania požadovaných výsledkov pri plnení poslania inšpektorátu.

2.4. Plánované použitie finančných prostriedkov

Plánovaný rozpočet výdavkov spolu na rok 2011 je vo výške 341 352,- €, čo je rovnaký objem ako v roku 2010. Z tohto objemu finančných prostriedkov nie sú plánované kapitálové výdavky.

Všetky príjmy z činnosti inšpektorátu sú príjmom štátneho rozpočtu. Na rok 2011 má inšpektorát stanovené príjmy vo výške 200 000,- €, čo predstavuje zvýšenie oproti roku 2010 o 34 329,- €, t.j. o 20,72 %.

3. Činnosť organizácie

3.1. Hlavná činnosť

Najdôležitejšou činnosťou inšpektorátu je dozor nad plnením ustanovení zákona o metrologii. V zmysle § 33 ods. 3 tohto zákona kontroluje, ako orgány štátnej správy, podnikatelia a iné právnické osoby (ďalej len „kontrolované osoby“) plnia povinnosti ustanovené zákonom o metrologii. Inšpektorát kontroluje u kontrolovaných osôb najmä dodržiavanie:

- používania zákonných meracích jednotiek,
- povinností používateľmi určených meradiel,
- povinností výrobcami a dovozcami určených meradiel pred ich uvedením na trh,
- podmienok, rozsahu a úrovne metrologických činností vykonávaných Slovenským metrologickým ústavom, určenou organizáciou alebo autorizovanými osobami,
- technických, priestorových a personálnych podmienok ako aj rozsahu a úrovne činností vykonávaných registrovanými osobami v rámci premetu ich registrácie,
- parametrov vyrábaných určených meradiel v súlade so schváleným typom,
- povinností prevádzkovateľmi baliarní a dovozcami označených spotrebiteľských balení,
- zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľskom balení.

Inšpektorát ďalej:

- skúša protokolárne odobraté určené meradlá a spotrebiteľské balenie,
- kontroluje či na určené meradlá uvedené na trh podľa zákona o posudzovaní zhody bolo vydané prehlásenie o zhode a sú označené značkou zhody,
- či vlastnosti určených výrobkov uvedených na trh a spôsob posudzovania zhody zodpovedajú určeným podmienkam vydaného vyhlásenia o zhode,
- či sú značky zhody použité oprávnené a či sú nezmenené alebo nefalšované,
- spolupracuje s orgánmi štátnej správy, autorizovanými a registrovanými osobami, výrobcami a dovozcami určených meradiel, servisnými organizáciami, používateľmi meradiel, výrobcami a dovozcami spotrebiteľsky balených výrobkov pri zabezpečení jednotnosti a správnosti meraní v SR, ktoré majú podstatný vplyv pri ochrane spotrebiteľa.

Inšpektorát spolupracuje s organizáciami verejného sektora a médiami pri prezentácii svojej činnosti a poznatkov z nej a pripravuje príspevky na odborné akcie. Zapája sa aj do procesu vzdelávania metrologickej verejnosti a zvyšovania metrologického povedomia formou prezentácie výsledkov svojej činnosti na odborných akciách.

3.2. Štátny metrologický dozor

Výkon kontroly – štátny metrologický dozor tvoril najdôležitejšiu časť činnosti inšpektorátu. Jeho zameranie sa odvíja od stanoveného ročného počtu kontrol a je určené na pravidelných štvrtročných poradách zamestnancov inšpektorátu na základe analýz výsledkov za uplynulé obdobie a skúseností inšpektorov. Zameranie kontrolnej činnosti je následne zapracované do týždenných plánov vypracovaných pracoviskami inšpektorátu.

V roku 2010 bol štátny metrologický dozor zameraný najmä na kontrolu plnenia povinností používateľov určených meradiel, kontrolu autorizovaných a registrovaných osôb, používanie zákonných meracích jednotiek a ich symbolov a vo väčšom množstve bola aj kontrolovaná zhoda skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch a používanie kalibrovaných meradiel.

Výsledkom kontroly je protokol o výkone štátneho metrologického dozoru, vypracovaný v zmysle § 35 ods. 2 písm. d) a e) zákona o metrológii. Pri zistenom porušení je v protokole uvedené porušenie zákona o metrológii, čas trvania protiprávneho konania, čo bolo kontrolované a uložené nápravné opatrenia.

V priebehu roka bolo celkove vykonaných 1275 kontrol, pri ktorých bolo v 843 prípadoch (66,12 %) zistené porušenie zákona o metrológii alebo zákona o posudzovaní zhody. Prehľad o kontrolách vykonaných jednotlivými pracoviskami v roku 2010 je v tabuľke č. 1.

Kontroly v roku 2010

Tabuľka č.1

Pracovisko	Počet kontrol so zistením porušenia zákona	Počet kontrol bez zistenia porušenia zákona	Spolu	Pomer porušenia k vykonaným kontrolám v %
Bratislava	219	112	331	66,16
Nitra	187	65	252	74,21
Banská Bystrica	278	134	412	67,48
Košice	159	121	280	56,79
Celkom	843	432	1275	66,12

V rámci programovej štruktúry Programu 082 – Štátna správa v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody sa podieľa na riešení prvku **0820202 – Metrologický dozor a kontrola**, kde pre rok 2010 mu boli stanovené ciele a merateľné ukazovatele:

1. vykonať 600 kontrol v oblastiach podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody,
2. vykonať 250 kontrol zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch (SBV),
3. vykonať 150 kontrol v oblastiach, kde sa meranie nevykonáva určeným meradlom ale kalibrovaným meradlom,
4. vykonať 70 kontrol autorizovaných a registrovaných osôb.

Plnenie stanovených cieľov znázorňuje nasledujúca tabuľka č. 2.

Prehľad o plnení plánu kontrolnej činnosti v roku 2010

Tabuľka č. 2

KONTROLY	PLÁN	SKUTOČNOSŤ	% PLNENIA
podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrologie, kvality a posudzovania zhody	600	744	124,00
zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch	250	276	110,40
v oblastiach, kde sa meranie nevykonáva určeným meradlom ale kalibrovaným meradlom	150	166	110,67
Kontroly autorizovaných a registrovaných osôb	70	89	127,14
SPOLU	1 070	1275	119,16

Inšpektorát splnil plánovanú úlohu vykonať v hodnotenom roku spolu 1070 kontrol, z toho 250 kontrol spotrebiteľsky balených výrobkov, 150 kontrol kalibrovaných meradiel a 70 kontrol autorizovaných a registrovaných osôb.

Z vykonaných **276** kontrol zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľskom balení bolo v **59** prípadoch (21,38%) zistené porušenie povinností baliarňou, resp. dovozcom tým, že obsah nezodpovedal deklarovanému množstvu výrobku v spotrebiteľskom balení, resp. obal neobsahoval potrebné informácie. Bolo skontrolovaných 7110 kusov spotrebiteľských balení, z ktorých 456 (6,41 %) nevyhovelo stanoveným požiadavkám. Podrobný prehľad o kontrole spotrebiteľsky balených výrobkoch (SBV) je uvedený v tabuľke č. 3.

Kontrola spotrebiteľsky balených výrobkov v roku 2010

Tabuľka č. 3

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Celkom
Počet kontrolovaných osôb	16	35	24	23	98
Počet zistení porušenia	6	18	10	6	40
Podiel v %	37,50	51,43	41,67	26,09	40,82
Počet druhov SBV	60	60	97	59	276
Nesplnilo požiadavky	11	25	15	8	59
Podiel v %	18,33	41,67	15,46	13,56	21,38
Počet balení (ks)	1271	1345	2770	1724	7110
Nevyhovelo	58	243	132	23	456
Podiel v %	4,56	18,07	4,77	1,33	6,41

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že najväčšie nedostatky boli zistené pracoviskom Nitra, kde viac ako polovica kontrolovaných subjektov porušila svoje povinnosti, takmer polovica kontrolovaných druhov SBV nevyhovela metrologickým požiadavkám a takmer pri každom piatom balení bol spotrebiteľ poškodený na množstve kupovaného výrobku.

Porušenie metrologických kritérií bolo pritom nevyhovujúcich balení zistené pri kozmetických, čistiacich a hygienických potrebách, ale i pri mrazených potravinách.

V tomto roku inšpektorát vykonal aj **166** kontrol zameraných na používanie kalibrovaných meradiel v prípade, že sa meranie uskutočňuje podľa osobitného predpisu a nevykonáva sa určeným meradlom, pričom v **161** prípadoch (96,99%) zistil porušenie zákona o metrologii. Kontroly boli zamerané na používanie kalibrovaných meradiel v suchých, chladných a mraziarenských skladoch vo výrobných prevádzkach a obchodných prevádzkach (meranie teploty a vlhkosti) a pri preprave potravín. Prehľad o kontrolách kalibrovaných meradiel jednotlivými pracoviskami znázorňuje tabuľka č. 4.

Kontroly používania kalibrovaných meradiel v roku 2010

Tabuľka č. 4

Pracovisko	Počet kontrol	Počet zistení porušenia	% podiel
Bratislava	45	43	95,56
Nitra	33	33	100,00
Banská Bystrica	60	59	98,33
Košice	28	26	92,86
SPOLU	166	161	96,99

Inšpektorát pokračoval v kontrolách registrovaných osôb na opravu a montáž určených meradiel. V sledovanom roku bolo skontrolovaných **50** registrovaných osôb. Za závažné zistenie možno považovať, že u 35 (70 %) zistili inšpektori neplnenie podmienok registrácie. Medzi najčastejšie patrili nenahlásenie zmien podmienok, za ktorých sa registrácia vykonala alebo zodpovedný zástupca nevlastnil platný doklad o spôsobilosti v oblasti metrológie. V prípade zistenia závažných nedostatkov inšpektorát podal Úradu návrh na zrušenie registrácie.

Inšpektorát pokračoval aj v plnení úlohy vykonať kontrolu autorizovaných osôb na overovanie určených meradiel a na výkon úradného merania tak, aby plnenie podmienok autorizácie bolo kontrolované najmenej raz za tri roky u každej z nich. Bolo skontrolovaných **39** autorizovaných osôb na overovanie určených meradiel a úradné meranie, pričom u **13** (33,33%) bolo zistené porušenie zákona. Rovnako ako pri registrovaných osobách aj v prípade zistenia závažných nedostatkov u autorizovaných osôb inšpektorát podal návrh na zrušenie autorizácie. V tabuľke č. 5 je uvedený prehľad kontrol autorizovaných osôb a registrovaných osôb.

Kontroly autorizovaných osôb a registrovaných osôb v roku 2010

Tabuľka č. 5

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Spolu
Autorizované osoby	8	9	13	9	39
Registrované osoby	7	8	20	15	50

Údaje pre porovnanie kontrolnej činnosti v rokoch 2008, 2009 a 2010 sú v uvedené v tabuľke č. 6.

Pomer porušení zákona k počtu kontrol za roky 2008, 2009 a 2010

Tabuľka č. 6

Pracovisko	Kontroly rok 2008 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2008	Pomer v %	Kontroly rok 2009 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2009	Pomer v %	Kontroly rok 2010 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2010	Pomer v %
Bratislava	244	134	55	346	233	67	331	219	66
Nitra	152	61	40	276	188	68	252	187	74
Banská Bystrica	390	316	81	479	358	75	412	278	67
Košice	267	144	54	375	257	69	280	159	57
Celkom	1 053	655	62	1476	1036	70	1275	843	66

Inšpektorát pri kontrolnej činnosti v roku 2010 u používateľov určených meradiel zistil najväčšie nedostatky pri používaní určených meradiel (váh) pri meraniach súvisiacich s platbami v obchodných prevádzkach, pri používaní momentových kľúčov a tlakomerov na meranie tlaku v pneumatikách motorových vozidiel v pneuservisoch a autoservisoch a pri výkone taxislužby.

Pri kontrolách plnenia ustanovení zákona bolo u kontrolovaných osôb - používateľov určených meradiel inšpektormi najčastejšie zistené porušenie § 19 zákona o metrologii a to najmä § 19 ods. 1, ktorý ukladá používateľom určených meradiel používať meradlá na daný účel len ak majú platné overenie a § 19 ods. 2 písm. a) a c), ktoré ustanovujú povinnosť používať určené meradlá v prípadoch kedy je ich používanie ustanovené a predkladať používané meradlá na metrologickú kontrolu. Často bolo zistené aj porušovanie § 19 ods. 2 písm. e) zákona, podľa ktorého je podnikateľ alebo iná právnická osoba povinná viesť evidenciu používaných určených meradiel s uvedením dátumov ich overenia. Kontrolované osoby buď túto evidenciu nevedli, alebo v nej chýbali dátumy aj predchádzajúceho overenia.

Pri kontrolách u autorizovaných osôb zistil nedostatky spočívajúce v neoznamovaní všetkých zmien podmienok, na základe ktorých boli autorizované, ďalej v neaktualizovaní dokumentácie, v nezabezpečení nadväznosti používaných etalónov a meradiel.

Pri registrovaných osobách sa nedostatky týkali nenahlásenia zmien, za ktorých sa registrácia vykonala, zodpovedný zástupca nevlastnil platný certifikát o spôsobilosti v oblasti metrologie, nezabezpečenie prvotného overenia po vykonanej oprave, balenie označeného spotrebiteľského balenia bez registrácie.

3.3. Zhrnutie najčastejšie porušovaných ustanovení zákona o metrologii

- používanie určených meradiel bez platného overenia - § 19 ods. 1 a ods. 2 písm. c),
- nepoužívanie určených meradiel v prípadoch, v ktorých je ich používanie ustanovené (§ 8 zákona), ak osobitný predpis neustanovuje inak alebo ak Úrad neudelil výnimku - § 19 ods. 2 písm. a),
- nevedenie evidencie používaných určených meradiel s uvedením dátumov ich overenia - § 19 ods. 2 písm. e),
- nepoužívanie jednotiek a ich symbolov uvedených v zákone o metrologii - § 4 ods. 1,
- sťaženie alebo marenie výkonu metrologického dozoru tým, že kontrolovaná osoba neumožní inšpektorom vykonávajúcim metrologický dozor a prizvaným osobám vstup do priestorov, neumožní nahliadať do metrologickej dokumentácie, neposkytne potrebné dokumenty, informácie a vysvetlenia - § 33 ods. 7,
- neplnenie povinností autorizovanými alebo registrovanými osobami.

Za porušenie ustanovení zákona je inšpektorát oprávnený kontrolovaným osobám v zmysle § 36 a §36a zákona o metrologii ukladať pokuty a v zmysle § 31 a §32 zákona o posudzovaní zhody ochranné opatrenia a pokuty.

3.4. Správne konanie

Za porušenie, resp. nedodržanie povinností ustanovených v zákone o metrologii bolo v roku 2010 inšpektorátom podľa správneho poriadku začatých 327 správnych konaní.

Inšpektorát v tomto roku vydal v prvostupňovom konaní spolu 526 rozhodnutí, z toho 419 rozhodnutí o uložení pokuty, 83 rozhodnutí o zastavení konania a 24 rozhodnutí v rámci odvolacieho konania. Právoplatnosť nadobudlo 465 rozhodnutí (vrátane rozhodnutí vydaných v roku 2009) v celkovej sume 210 653,- €. Ďalej v roku 2010 uložil 210 blokových pokút v sume 26 350,- €.

Na základe vydaných rozhodnutí o uložení pokuty (proti uloženiu blokovej pokuty a rozhodnutiu o zastavení konania nie je možnosť podať odvolanie) bolo kontrolovanými

osobami podaných 137 odvolaní, čo predstavuje 26,05% z počtu vydaných rozhodnutí. V rámci autoremedúry bolo riešených 24 odvolaní, v 15-tich prípadoch inšpektorát znížil sumu uloženú pokuty a v 9-tich zrušil rozhodnutie o pokute. Odvolací orgán rozhodol o 101 odvolaniach (vrátane odvolaní podaných koncom roka 2009), v 54 prípadoch zamietol odvolanie kontrolovanej osoby a potvrdil rozhodnutie inšpektorátu, v 15 prípadoch znížil výšku pokuty, v 1 prípade zvýšil výšku pokuty, v 24 prípadoch zrušil rozhodnutie inšpektorátu a v 7 prípadoch zrušil rozhodnutie a vec vrátil inšpektorátu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prehľad o začatých správnych konaniach, vydaných rozhodnutiach je uvedený v tabuľke č. 7.

Prehľad o správnom konaní v roku 2010

Tabuľka č. 7

Počet začatých SK	327
Počet vydaných rozhodnutí (vrátane autoremedúr)	526
Počet právoplatných rozhodnutí	465
z toho zastavení	83
Suma právoplatne uložených pokút (vrátane BP) v €	237 003,00
z toho uhradené	143 463,36
Počet podaných odvolaní	137
Počet II. stupň. rozhodnutí o odvolaní	101
z toho: zníženie pokuty	15
zrušenie rozhodnutia	24
vrátené na nové rozhodnutie	7
zvýšenie pokuty	1
zamietnutie odvolania	54
Počet autoremedúr	24
z toho: zníženie pokuty	15
zrušenie rozhodnutia	9

V tabuľke č. 8 sú porovnané vybrané ukazovatele správneho konania za roky 2008, 2009 a 2010.

Porovnanie ukazovateľov správneho konania za roky 2008 až 2010

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ	2008	2009	Rozdiel 2009-2008	2010	Rozdiel 2010-2008	Rozdiel 2010-2009
Počet začatých správnych konaní	210	471	+261	327	+117	-144
Počet právoplatných rozhodnutí	166	324	+158	465	+299	+141
Suma právoplatne uložených pokút v správnom konaní v €	120361	164789	+44428	210 653	+90022	+45864
Počet uložených blokových pokút	225	343	+118	210	-15	-133
Suma uložených blokových pokút v €	30372	45726	+15354	26350	-4022	-19376
Suma uložených pokút spolu v €	150734	210515	+59781	237003	+86269	+26498
Príjem z uhradených pokút v €	173239	145821	-27418	143463	-29776	-2358

Ako vyplýva z tabuľky v roku 2010 sa inšpektorát vo zvýšenej miere kládol dôraz rozhodovaniu v správnom konaní.

3.5. Blokové pokuty

Na zabezpečenie jednotného postupu a podmienok pri ukladaní blokových pokút vydal riaditeľ inšpektorátu Internú smernicu.

K 31. decembru 2010 bolo uložených **210** blokových pokút v celkovej výške **26 350,- €** čo predstavuje priemer na jednu blokovú pokutu 125,- €. Ukladanie blokových pokút v značnej miere pomohlo inšpektorátu znížiť počet administratívnych úkonov spojených so správnym konaním. Prehľady o blokových pokutách poskytujú tabuľky č. 9 a 10.

Prehľad o blokových pokutách

Tabuľka č. 9

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	SPOLU
Počet blokových pokút	93	20	66	31	210
V sume (v €)	10 170	2 920	9170	4 090	26 350
Priemer na 1 BP (v €)	109	146	139	132	125

Vývoj ukladania blokových pokút za roky 2008, 2009 a 2010

Tabuľka č. 10

	2008	2009	2010
Počet blokových pokút	225	343	210
V sume	30 355,84	45 725,58	26 350,00
Priemer	135	133	125

3.6. Exekučné konanie

Inšpektorát pri vymáhaní právoplatne uložených pokút spolupracoval s dvomi súdnymi exekútormi. Podal **119** návrhov na vykonanie exekúcie v celkovej sume **53 960,13 €**. Z týchto prípadov v exekučnom konaní bolo uhradených 15 680,29 €, z toho:

- pohľadávky 15 558,98 €
- úroky z omeškania 121,31 €

V sledovanom roku boli uzneseniami Okresných súdov zastavené tri exekučné konania z dôvodu nemajetnosti povinného.

Prehľad o exekučnom konaní za roky 2008 - 2010

Tabuľka č. 11

	2008	2009	2010
Počet podaných návrhov na vykonanie exekúcie	112	70	119
V sume	73 597,55	45 655,03	53 960,13
SPOLU UHRADENÉ	19 104,17	16 853,11	15 680,29
z toho - pohľadávky	18 014,87	16 476,61	15 558,98
- úroky z omeškania	1 089,29	376,50	121,31
Úspešnosť vymoženia v %	24,47	36,09	28,83

3.7. Sťažnosti a podnety

V rámci svojej činnosti inšpektorát riešil sťažnosti a podnety, ktoré mu boli postúpené priamo občanmi alebo inými orgánmi štátnej správy. V roku 2010 prešetroval 6 sťažností (z toho jednu, ktorá bola prijatá na konci roku 2009) v zmysle zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach smerovaných na postup inšpektorov pri výkone svojej činnosti. Z tohto počtu tri sťažnosti boli čiastočne opodstatnené, jedna neopodstatnená a jedna opakovaná.

V priebehu roka na inšpektorát prišlo 142 podnetov na vykonanie metrologického dozoru. Inšpektori preverili 145 podnetov (vrátane podnetov z roku 2009), prípadne inšpektorát začal

správne konanie na základe podnetu iných štátnych orgánov (napr. Slovenská obchodná inšpekcia, Mestská polícia).

Z uvedeného počtu 142 podnetov prišlo 61 podaní od občanov, z ktorých 16 smerovalo na nesprávne natankovanie benzínu na čerpacích staniciach, 35 podnetov sa týkalo meračov spotreby vody, 2 meračov plynu, 1 podnet sa týkal nedodržania menovitého množstva v spotrebiteľsky balenom výrobku, 4 podnety sa týkali montáže určeného meradla, ďalej od občanov prišli 3 legislatívne dotazy. Z tohto počtu bolo 29 podaní opodstatnených.

Od mestskej polície prišlo 21 podaní, ktoré sa týkali používania taxametra bez platného overenia poskytovateľmi taxislužby. Všetkých 21 podaní bolo opodstatnených. Zo Slovenskej obchodnej inšpekcie bolo inšpektorátu postúpených 60 podaní, ktoré sa týkali prevažne neoverených určených meradiel (váhy, drevené metre, výdajné stojan pohonných hmôt). Z tohto počtu bolo 42 postúpení opodstatnených.

3.8 Hlavné skupiny užívateľov výstupov

Výsledky činnosti inšpektorátu sú využívané piatimi skupinami odberateľov. Do prvej patria orgány štátnej a verejnej správy – ministerstvá, štátna a mestská polícia, daňové úrady, prokuratúra, živnostenské odbory v oblasti informácií o podnikateľoch zistených v súvislosti s kontrolnou činnosťou, oznámenia v prípadoch podozrenia z trestnej činnosti.

Druhú skupinu tvoria podnikatelia - výsledky zo zistení pri výkone hlavnej činnosti inšpektorátu sú určené pre kontrolované osoby, slúžia im na to, aby vykonávanie ich činnosti bolo v súlade s platnými právnymi predpismi. Inšpektorát chráni tieto osoby aj pred nečestnými podnikateľmi, ktorí právne predpisy v oblasti metrológie nerešpektujú a vykonávajú svoju činnosť v rozpore s ich ustanoveniami.

Do ďalšej skupiny patria organizácie z oblasti metrológie a to Slovenský metrologický ústav, Slovenská legálna metrológia a autorizované osoby - skvalitňovanie služieb poskytovaných SMÚ, pracoviskami SLM a autorizovanými osobami.

Ďalšiu skupinu tvorí verejnosť a spotrebiteľia – informovanie o výsledkoch činnosti inšpektorátu prostredníctvom účasti na odborných seminároch.

Poslednou skupinou sú samotní zamestnanci inšpektorátu – pravidelné analýzy výsledkov činnosti inšpektorátu využívajú pre vypracovávanie plánov kontrolnej činnosti a zameranie svojej ďalšej práce.

3.9. Medializácia činnosti inšpektorátu

Za účelom preventívneho pôsobenia a informovania občanov a odborníkov z oblasti metrológie využíval inšpektorát prostredníctvom Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR spoluprácu s médiami a účasť na odborných akciách.

4. Hospodárenie

4.1 Rozpočet

Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu pridelené na rok 2010 boli použité na hlavnú činnosť organizácie – kontrolnú činnosť a činnosti s ňou súvisiace. Vzhľadom na charakter činnosti inšpektorát nekalkuluje náklady na jednotlivé úlohy a ani ich takto nesleduje. Náklady sú sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Prehľad o čerpaní bežných výdavkov je uvedený v tabuľke č. 13.

Príjmy štátneho rozpočtu boli rozpisom záväzných úloh inšpektorátu stanovené vo výške 165 671,- €. Za porušenie zákona o metrológii inšpektorát ukladá pokuty, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu a ďalšou zložkou príjmov sú iné príjmy, ktoré vzniknú z ostatnej činnosti inšpektorátu.

V rámci programovej štruktúry Programu 082 – Štátna správa v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody sa podieľa na riešení prvku 0820202 – Metrologický dozor a kontrola, kde pre rok 2010 mu boli stanovené ciele a merateľné ukazovatele - celkom vykonať 1 070 kontrol, z toho:

- vykonať 600 kontrol v oblastiach podľa Koncepcie štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody,
- vykonať 250 kontrol zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch (SBV),
- vykonať 150 kontrol v oblastiach, kde sa meranie nevykonáva určeným meradlom ale kalibrovaným meradlom,
- vykonať 70 kontrol autorizovaných a registrovaných osôb.

Na splnenie stanoveného cieľa boli inšpektorátu pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 341 352,- €. Stanovený cieľ bol splnený – v roku 2010 inšpektorát vykonal celkom 1275 kontrol, na zabezpečenie a realizáciu ktorých bolo vynaložených 333 639,43 €.

4.2 Záväzné ukazovatele

Inšpektorátu boli pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 341 352,- € a stanovené príjmy vo výške 165 671,- €.

Tabuľka č. 12

Príjmy spolu	165 671
Bežné výdavky (600)	341 352
mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	150 631
Kapitálové výdavky (700)	0
obstaranie kapitál. aktív RO (710)	0
Výdavky spolu (600 + 700)	341 352

V tomto roku nebolo realizované žiadne rozpočtové opatrenie, ktorým by boli záväzné ukazovatele zmenené.

4.3 Čerpanie rozpočtu

Z prideleného objemu finančných prostriedkov 341 352 € inšpektorát vyčerpal 333 639,43 €, čo predstavuje 97,22 %.

Najpodstatnejšiu časť skutočného čerpania bežných výdavkov tvorili mzdy vo výške 150 576,45 € a odvody do poisťovních fondov vo výške 51 260,97 €. Čerpanie týchto dvoch položiek ekonomickej klasifikácie predstavuje 60,50 % z celkového čerpania bežných výdavkov.

Čerpanie z ekonomickej klasifikácie Tovary a služby predstavovalo sumu 131 162,28 €, čo je 39,31 % z čerpania bežných výdavkov. Toto čerpanie ovplyvnili hlavne nasledovné skutočnosti:

- inšpektori vykonávajú kontrolnú činnosť denne mimo svojho pracoviska a tým im vzniká nárok na cestovné náhrady (2 640,60 €),
- z dôvodu častých pracovných ciest súvisiacich s kontrolnou činnosťou sú finančné prostriedky vo väčšom objeme vynakladané na dopravu a bezpečnosť cestnej premávky (19 248,27 €),
- zabezpečenie stravovania zamestnancov formou stravných lístkov – gastrolískov v zmysle zákona o štátnej službe (6 982,96 €),
- z dôvodu nízkeho počtu zamestnancov inšpektorát musel zabezpečiť vykonávanie niektorých prác prostredníctvom externých zamestnancov, čo ovplyvnilo čerpanie

finančných prostriedkov na odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru (16 387,64,- €),

- zabezpečenie merania vzoriek odobratých spotrebiteľsky balených výrobkov externými laboratóriami, poskytnutie exekučných a právnych služieb (31 079,42 €).

Kapitálové prostriedky na rok 2010 nemal inšpektorát pridelené.

Prehľad čerpania bežných výdavkov v roku 2010 (v €)

Tabuľka č. 13

Položka, podpoložka ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Čerpanie rozpočtu	% čerpania
610 mzdy, platy a OOV	150 631	150 576,45	99,96
620 odvody do poist. fondov	52 720	51 260,97	97,23
630 tovary a ďalšie služby	136 541	131 162,28	96,06
631 cestovné náhrady	2 662	2 640,60	99,20
632 energie, voda a komunikácie	10 681	10 449,14	97,83
633 materiál a služby	28 584	26 188,31	91,62
634 dopravné	19 600	19 248,27	98,21
635 rutinná a štandardná údržba	2 694	1 320,83	49,03
636 nájomné	3 640	3 609,45	99,16
637 ostatné tovary a služby	68 680	67 705,68	98,58
640 bežné transfery	1 460	639,73	43,82
6 bežné výdavky	341 352	333 639,43	97,74

Vývoj vybraných ukazovateľov čerpania rozpočtu za roky 2008 až 2010 (v €)

Tabuľka č. 14

	2008	2009	2010
600 Bežné výdavky	293 899	347 357	333 639
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	136 261	163 291	150 576
620 Odvody do poisťovních fondov	46 007	54 554	51 261
631 Cestovné náhrady	9 162	6 837	2 641
632 Energia, voda, komunikácie	9 493	9 748	10 449
633 Materiál a služby	14 340	9 192	26 188
634 Dopravné	14 273	16 269	19 248
635 Rutinná a štandardná údržba	1 361	160	1 321
636 Nájomné	11 651	3 774	3 609
637 Ostatné tovary a služby	36 613	63 584	67 706
700 Kapitálové výdavky	34 190	13 650	0
711 Nákup nehmotných aktív	0	7 453	0
713 Nákup kancel. strojov, prístrojov a zariadení	21 377	6 198	0
714 Nákup doprav. prostriedkov	12 813	0	0
715 Nákup prevádzkových strojov, prístrojov	0	0	0
Výdavky spolu	328 089	361 007	333 639

Nárast čerpania na položke 633 Materiál a služby sa týka obstarania výpočtovej techniky a kancelárskej techniky. Čerpanie u položky 637 Ostatné tovary a služby v prevažnej miere zahŕňa meranie množstva v spotrebiteľsky balených výrobkoch externou firmou nakoľko inšpektorát na túto činnosť nemá potrebné personálne obsadenie ani priestorové vybavenie.

4.4 Príjmy

Za porušenie zákona o metrológii a zákona o posudzovaní zhody inšpektorát ukladá pokuty, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu a ďalšou zložkou príjmov sú iné príjmy, ktoré vzniknú z ostatnej činnosti inšpektorátu. Na rok 2010 mu boli príjmy predpísané vo výške 165 671,- €.

V roku 2010 príjmy z celkovej činnosti inšpektorátu predstavovali výšku 201 768,40 €, čím bol na 121,79 % splnený stanovený záväzný ukazovateľ. Najpodstatnejšiu časť tvorili príjmy z pokút a úrokov z omeškania vo výške 194 157,37 €. Zostávajúcu časť príjmov tvorili iné nedaňové príjmy (7 611,03 €).

Podrobný prehľad o príjmoch za rok 2010

Príjmy celkom

201 768,40 €

z toho:

Tabuľka č. 15

úhrada právoplatných pokút	191 999,18
v tom z pokút uložených v roku:	
2000	0
2001	199,16
2002	0
2003	0,01
2004	1 387,97
2005	0
2006	463,90
2007	4 438,16
2008	2 555,22
2009	14 026,40
2010	168 928,36
úroky z omeškania	2 158,19
iné príjmy	7 611,03

Prehľad o príjmoch za roky 2008 až 2010 (v €)

Tabuľka č. 16

PRÍJMY	2008	2009	2010
Predpis	126 469	164 011	165 671
Výber (skutočnosť)	148 609	204 214	201 768
z toho:			
pokuty	142 037	199 109	191 999
úroky z omeškania	3 784	3 236	2 158
iné príjmy	2 788	1 869	7 611

Príjmy inšpektorátu ovplyvňujú viaceré faktory ako napr. počet zistení porušenia povinností, suma právoplatne uložených pokút, platobná disciplína kontrolovaných osôb, úspešnosť exekučnej činnosti a pod.

4.5 Pohľadávky, záväzky

V prípade pohľadávok z právoplatne uložených pokút po lehote splatnosti inšpektorát podal 119 návrhov na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom na vymoženie istiny spolu s príslušenstvom.

Prehľad o pohľadávkach k 31.12.2010 v €

Tabuľka č. 17

z pokút uložených v roku	2000	464,70
	2001	5 640,13
	2002	14 139,36
	2003	26 690,17
	2004	45 100,84
	2005	2 340,13
	2006	10 813,11
	2007	46 876,24
	2008	15 500,58
	2009	28 099,22
	2010	68 074,64
spolu		263 739,12

Pohľadávky za roky 2000 – 2009 sú na vymáhaní prostredníctvom súdnych exekútorov, rovnako za rok 2010 po lehote splatnosti vyššej ako 60 dní. Za tieto roky inšpektorát podal spolu 1 139 návrhov na vykonanie exekúcie v celkovej sume takmer 465 tis. Eur. V niekoľkých prípadoch je povolené splácanie v mesačných splátkach. Ak nie je dodržaný splátkový kalendár ani po výzve, inšpektorát aj tieto prípady postupuje súdnemu exekútorovi na vymáhanie.

Vývoj stavu pohľadávok za roky 2008 až 2010 (v €)

Tabuľka č. 18

	2008	2009	2010
Právoplatne uložené pokuty	150 734	210 515	237 003
Uhradené	148 609	167 909	168 928
Celkové pohľadávky k 31.12.	211 267	219 881	263 739

Pre zhodnotenie vývoja stavu pohľadávok je potrebné ich analyzovať v spojení so sumou uložených pokút v jednotlivých rokoch.

Ku dňu 31.12.2010 inšpektorát neevidoval záväzky za neuhradené faktúry.

4.6 Majetok

V tabuľke č. 19 je uvedený prehľad o stave majetku inšpektorátu v roku 2010 (v €).

Tabuľka č. 19

SE	Počiatkový stav	Korekcia	Účtovná hodnota k 31.12.2010
013 - softvér	9 411,41	3 822,44	5 588,97
022 – stroje, prístroje a zariadenia	0	0	0
023 – dopravné prostriedky	108 166,89	83 652,61	24 514,28
028 – drobný dlhodobý hmotný majetok	28 299,34	28 299,34	0
041 – obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	0	0	0
042 – obstaranie dlhodobého hmotného majetku	11 582,02	0	11 582,02

V tabuľke č. 20 je zobrazený vývoj účtovnej hodnoty majetku za roky 2008 až 2010 (v €).

Tabuľka č. 20

SE	K 31.12.2008	K 31.12.2009	K 31.12.2010
013 - softvér	0	0	5 589
023 – dopravné prostriedky	26 290	12 811	0
022 – stroje, prístroje a zariadenia	30 007	17 907	24 514
028 – drobný dlhodobý hmotný majetok	0	0	0
041 - obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	0	7 453	0
042 – obstaranie dlhodobého hmotného majetku	0	6 198	11 582

V roku 2010 inšpektorát neplánoval investičnú akciu z dôvodu, že mu neboli pridelené kapitálové výdavky. V rokoch 2008 a 2009 boli finančné prostriedky použité na obnovu vozového parku, na nákup výpočtovej techniky a na vytvorenie novej webovej stránky inšpektorátu. V roku 2010 nákup výpočtovej techniky inšpektorát zabezpečoval z bežných výdavkov.

Inventarizácia pokladničnej hotovosti bola vykonaná štyrikrát za rok, pričom neboli zistené rozdiely medzi stavom v pokladničnej knihe a skutočnosťou. K 31.12.2010 bola vykonaná i inventarizácia zostatku pohonných látok ako i inventarizácia majetku.

4.7 Sociálny fond

V rámci starostlivosti o zamestnancov inšpektorát ako rozpočtová organizácia poskytuje len štandardné výhody, ktoré sú v súlade s platnými právnymi predpismi pre tvorbu a použitie sociálneho fondu. Pri rozdeľovaní sociálneho fondu bolo postupované podľa Metodického postupu na rozdelenie sociálneho fondu.

Počiatočný stav bol 2 468,12 €. V priebehu roka bol sociálny fond tvorený v sume 1 809,72 € (9,16 € dorovnanie roku 2009 a 1 800,56 tvorba vo výške 1,25% z vyplatených hrubých miezd). Použitých bolo celkom 1005,32 €, v tom:

- príspevok na stravovanie 605,32 €,
- úhrada časti výdavkov spojených s dopravou do zamestnania 400,- €.

Zostatok k 31.12.2010 predstavuje sumu 3 272,52 €. Podľa predpisov sociálny fond mal byť tvorený vo výške 1 882,21 €, z čoho vyplynula povinnosť dorovnať plnenie v roku 2011 sumou 81,65 €.

5. Personálne otázky

Podľa zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe vykonávajú zamestnanci inšpektorátu svoju činnosť v rámci štátnej služby.

V sledovanom roku bol inšpektorátu stanovený počet zamestnancov 16. Rozpisom záväzných ukazovateľov boli inšpektorátu pridelené mzdové prostriedky vo výške 150 631,- € na počet 16 zamestnancov, čo predstavuje mesačný priemer na jedného zamestnanca 784,54 €. Skutočne boli vyplatené mzdové prostriedky vo výške 150 576,45 € na priemerný evidenčný počet 15 zamestnancov vo fyzických osobách. Priemerná mesačná mzda skutočne predstavovala hodnotu 836,54 €.

Evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách k 31.12. bol 15, z toho 8 žien. Počas roka nastúpil do práce 1 nový zamestnanec a odišiel 1 zamestnanec. Tento pohyb zamestnancov bol na pracovisku v Banskej Bystrici a na pracovisku v Košiciach. Výkon štátneho metrologického dozoru kladie stále vyššie nároky nielen na inšpektorov ale aj na ostatných zamestnancov. Politika vzdelávania a rozvoja pracovníkov je veľmi dôležitá súčasť inšpektorátu. Riadi sa ekonomickými možnosťami a personálnymi potrebami.

Hlavným cieľom inšpektorátu v personálnej oblasti stále zostáva dosiahnutie stabilizácie zamestnancov.

V priebehu roka pracovali štyri pracoviská inšpektorátu, so sídlom v Bratislave, Nitre, Banskej Bystrici a Košiciach s výkonom práce na celom území Slovenskej republiky.

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2010

Tabuľka č. 21

do 30 rokov	26,67 %
od 30 do 40 rokov	20,00 %
od 40 do 50 rokov	13,33 %
od 50 do 60 rokov	33,33 %
nad 60 rokov	6,67 %

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31.12.2010

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	Riaditeľstvo	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Spolu
Počet zamestnancov	5	3	2	2	3	15
Z toho pracovníci s VŠ	4	3	2	2	3	14
z toho pracovníci SŠ	1	0	0	0	0	1
Percento VŠ z počtu zamestnancov	80	100	100	100	100	93,3

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov zodpovedá vysokej náročnosti vykonávanej činnosti.

5.1 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov

Vedenie inšpektorátu si uvedomuje potrebu vzdelávania a odborného rastu svojich zamestnancov, pretože tvoria najpodstatnejší zdroj organizácie. Do procesu vzdelávania inšpektorát investoval 7 843,20,- €. Dôležitou formou rozvoja pracovníkov je prehľbovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie.

Zamestnanci sa štvrťročne zúčastňujú školení, na ktorých okrem hodnotenia činnosti prebieha odborné školenie. Tieto školenia trvajú spravidla 3 až 4 dni a jednotlivé témy sa týkajú aktuálnych požiadaviek na odborné znalosti. Odborné vzdelávanie umožňuje pracovníkom získať špecifické vedomosti, ktoré sú potrebné na výkon práce.

Jednotlivci sa zúčastňovali odborných seminárov a školení. Všetky náklady súvisiace s prehľbovaním kvalifikácie uhradil inšpektorát.

5.2 Informačný systém

Na pracoviskách inšpektorátu je postupne nahradzovaná morálne aj fyzicky opotrebovaná výpočtová technika technikou, ktorá spĺňa potreby inšpektorátu. Všetky pracoviská inšpektorátu boli elektronicky prepojené a mali prístup na internetové stránky.

Inšpektorát z dôvodu malého počtu zamestnancov nezamestnával v roku 2010 zamestnanca, ktorý by sa zaoberal informačnými technológiami. Tieto činnosti zabezpečoval prostredníctvom externých pracovníkov alebo dodávateľským spôsobom.

6. Ciele a prehľad ich plnenia

V rámci programovej štruktúry Programu 082 – Štátna správa v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody sa podieľal na riešení prvku 0820202 – Metrologický dozor a kontrola, kde pre rok 2010 mu bol stanovený cieľ a merateľný ukazovateľ: vykonať 600 kontrol v oblastiach podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody, vykonať 250 kontrol množstva v spotrebiteľskom balení, vykonať 150 kontrol používania kalibrovaných meradiel v zmysle novely zákona o metrológii a vykonať 70 kontrol autorizovaných a registrovaných osôb.

Tento cieľ bol splnený, inšpektorát v tomto roku vykonal spolu 1275 kontrol. Z toho 744 kontrol v oblastiach podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody, 276 kontrol množstva v spotrebiteľsky balených výrobkoch, 166 kontrol používania kalibrovaných meradiel a 89 kontrol autorizovaných a registrovaných osôb.

Podrobnejšie sa plnením cieľov zaoberá časť 3.2. Štátny metrologický dozor.

7. Spolupráca s inými organizáciami

Pri svojej činnosti spolupracoval s orgánmi verejnej správy, najmä s:

Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, Slovenskou legálnou metrológiou, Štátnou veterinárnou a potravinovou správou, autorizovanými osobami pri vzdelávaní zamestnancov inšpektorátu v oblasti metrológie, správneho konania, Potravinového kódexu. Odborníci z týchto inštitúcií poskytujú aj odbornú pomoc inšpektorátu pri výkone kontrolnej činnosti. Ďalšou formou spolupráce je spolupráca pri pripomienkovaní návrhov zmien právnych predpisov v oblasti metrológie.

Štátnou a mestskou políciou pri kontrole dodržiavania povinností podnikateľmi vykonávajúcimi činnosť taxislužby, živnostenskými odbormi v prípade informácií o podnikateľoch, u ktorých pri výkone kontroly boli zistené podozrenia z porušovania živnostenských predpisov, ak v správnom konaní nie je možné doručiť zásielku, pretože podnikateľský subjekt je neznámy alebo odsťahovaný. Slovenskou obchodnou inšpekciou pri riešení postúpení a sťažností od občanov.

V roku 2010 sa inšpektori zúčastnili nasledovných spoločných akcií s inými orgánmi štátnej správy:

1. Kontrola v spolupráci s KR PZ v Nitre a Inšpektorátom práce Nitra so zameraním na používanie záznamových zariadení v cestnej doprave dňa 14.4.2010 na rýchlostnej ceste R1, odpočívadlo Veľké Zálužie.
2. Kontrola v spolupráci s OR PZ v Nitre so zameraním na používanie záznamových zariadení v cestnej doprave dňa 15.4.2010 na ceste 1. triedy, odpočívadlo v Obci Volkovce, časť Olichov a pri obci Kolíňany.
3. Kontrola v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom PZ v Levicích so zameraním na používanie záznamových zariadení v cestnej doprave dňa 5.5.2010 a 6.5.2010 v Kalnej nad Hronom, parkovisko pri železničnej stanici.
4. Kontrola v spolupráci s PZ SR v Snine v januári a s PZ SR v Košiciach v decembri zameraná na používanie taxametrov vozidiel taxislužby.

8. Hodnotenie vývoja organizácie

Vývoj inšpektorátu za dobu jeho existencie možno hodnotiť kladne. Pozitívne možno hodnotiť, že aj keď je inšpektorát malá a pomerne mladá organizácia, nielen z pohľadu počtu vykonaných kontrol ale aj z počtu zistených porušení zákona majú výsledky činnosti inšpektorátu celospoločenský prínos, či už pre spotrebiteľov pri ich ochrane pri priamom predaji, pri spotrebiteľsky balených výrobkoch, pri ochrane zdravia, bezpečnosti a majetku ako i pri ochrane životného prostredia.

V priebehu posledných rokov dochádzalo k zvyšovaniu fluktuácie zamestnancov, v dôsledku čoho sú kladené vyššie nároky na stálych zamestnancov a spomaľuje sa tým vývoj organizácie. Preto pre ďalšie roky osobitnú pozornosť je nevyhnutné venovať personálnej stabilite. Pre ďalšie napredovanie je potrebné okrem ukladania finančných postihov a zákazu činnosti orientovať zameranie inšpektorátu vo vyššej miere aj na preventívnu činnosť – informovanie spotrebiteľov, ale aj medializáciu výsledkov a poznatkov zo svojej činnosti. Z toho vyplýva naliehavosť realizácie databázových systémov.